

AJKAI SZÓ

ASZ

„A közmédia legyen a köz médiája!”

Gyermekfesztivál palacsintával
és cukoresővel Tósokon

3. oldal

Czire Alpár kiállítás
hatodszor Ajkán

6. oldal

100 éves az ajkai labdarúgás

– Egy megjelenő könyv előzetese 7. oldal

Három nap a kultúra és a hagyományok jegyében

A kenyérszegés ünnepélyes pillanata

(Fotó: Gyarmati)

■ Tartalmasan, színes kulturális programokon tölthették az ünnepi hétvégét az ajkaiak és a térségből ide látogatók. Az Európa Kulturális Fővárosa Ajka Art City rendezvénysorozat keretében augusztus 18-án, pénteken a néptáncé, 19-én a rockyé volt a főszerep. Szent István Király ünnepén az érdeklődők megtudták, hogy a város mennyi sikeres művészt, énekest, színészt, zenészt adott az országnak és a világnak, akik büszkék arra, hogy ajkai kötődésűek.

Az Agóra és környéke mind-egyik napon délután 3 órától éjszakába nyúlóan megtelt érdeklődőkkel. A gyermekeket fából készült népi ügyességi játékok, kézzel hajtott kosárhinta várta. A kirakodó vásáron többek között kézműves szappant, természetes anyagokból kézzel készített ajándéktárgyakat, ékszerket lehetett vásárolni. Megnyitott a falusi ivó, de nem hiányozhatott a kínálatból a somlói bor, a vattacukor és a pattogtatott kukorica sem.

Lelkes táncosok, tapsoló közönség

Pénteken néptánc műsorral vette kezdetét a három napos rendezvény. Ajkán minden korosztálynak van lehetősége táncolni, az óvodástól a szeniorig. Az esti Szalonna és bandája koncertre megtelt a tágas tér. Szombaton a 28 éve alakult Dinamik Rock and Roll Klub egykori és jelenlegi tagjai mellett a veszprémi Kid Egyesület táncosai is bemutatkoztak. Évtizede, vagy régebben találkozott emberek üdvözölték egymást egy öleléssel, ültek le az asz-

talhoz és beszélgettek órákig. – Munkám majd a család miatt abba kellett hagynom a táncot már csaknem húsz éve – mondta Ilona. – Ha tudtam, a fellépéseket megnéztem. Lelkileg soha nem szakadtam el a csoporttól. Néhány év, kirepülnek a gyerekek és visszatérek a senior csoportba. A néptánc nincs korhoz kötve, idősként is lehet nemcsak élvezni, művelni is. Egy Somlósárhelyről érkezett baráti társaság arról érdeklődött, hogy a *Marót Viki* koncertre lehet-e még jegyet kapni. Amikor megtudták, hogy ezen a hétvégén minden ingyenes, tapsoltak örömmel, majd előkapták a telefonjukat, hívták a barátait, hogy ne hagyják ki ezt a remek bulit.

A rockysok a régi fotókat a kivetítőn mutatták meg a közönségnek. Többen boldogan fedezték fel magukat a régi képeken. Visszatértek a szép emlékek, a versenyek, fellépések előtti izgalmas pillanatok, eszükbe jutottak a társak, a zene, az öröm, amikor a szorgalmas gyakorlás után végre hibátlanul csinálták végig a darabot.

Büszkék rá, hogy ajkaiak

Vasárnap gyermekkoncerttel kezdődött a nap. A Bazalt és Plasztik keretében ismét a környezettudatosság, az újrahasznosítás volt a főszerep. Az asztalok köré gyűltek az alkotni vágyók, akik hulladék anyagokból plakátokat, képeket készítettek.

Az Én is ajkai vagyok című művészeti találkozón részt vett Beck Zoli, Beck László-Zaza, Sárközy Zoltán-Papa, Kovács Barnabás, Grünvald László, Farkas András, Cserményi Zsombor, Pap Livia, Pap Lujza, Király Dániel, Szabó Zoltán, Komáromi Sándor, Szilinyi Arnold, Kató Balázs és Csabai Csongor is. A zene, a színjátás és az ének terén országos vagy azon is túlmutató hírnevet szereztek, közülük többen már évtizedek óta máshol élnek, de megfogalmazták, hogy büszkék ajkai származásukra. Örözik az itt szerzett élményeiket, ápolják a baráti kapcsolatokat. Szívesen látogatnak haza. A beszélgetésből kiderült, hogy őket is érte kudarc, de az akaratum, a céltudatosságuk átlendítette őket a nehéz helyzeteken. Hálásak egykori tanáraiknak, mindazoknak, akik felfedezték a tehetségüket, támogatták őket útjuk során.

Új kenyér, koncert, több ezres tömeg

Este az ünnepi köszöntő előtt *Kikisbíró* lépett színpadra, aki a szervező Ajka Város

Önkormányzata, Nagy László Városi Művelődési Központ, Kristály-völgy Egyesület, valamint a Padragi Bányász Kulturális Egyesület, a Dinamik Rock and Roll Klub nevében köszöntötte az Államalapítás és az új kenyér ünnepén megjelenteket. Nagy tapsot kért Oravecz Editnek, dr. Horváthné Baráth Piroskának és Bábics Valériának nagyszerű szervező munkájuk elismerésére.

Dr. Horváth József alpolgármester az új kenyér megszegése előtt mondott beszédében kiemelte, hagyomány a városban, hogy augusztus 20-án az új kenyeret a templomokban, Bakonygyepesen, Tósokon, Padragot is megszentelik, majd a városi ünnepségen megszegjük. Ahhoz, hogy a megszegésig eljussunk, sok ember munkája kell. Szükség van szántó, vető, arató emberekre, molnárra, pékre. Nagyanyaink kemencében, otthon sütötték a nagy kerek kenyeret egy hétre. Ma szintén sokan sütnek otthon kenyeret, amely az életünk része.

Horváth Tibor a Fekete István Irodalmi Társaság elnöke ünnepi köszöntőjében kijelentette, hogy Szent István királyunk döntő szerepet játszott abban, hogy nemzetünk fennmaradt, és mi magyarnak vallhatjuk magunkat. A magyarság léte többször megkérdőjeleződött a történelem során. Először már István király idejében. Az ő előrelátó, bölcs döntései azonban megalapozták a magyarság ma már több, mint ezer éves történelmét. Első keresztény királyunk nem személyes ambícióból vállalta sorsát. Időben belátta, hogy a régi rend omladozó oszlopát hamar kidöntik alólunk az európai hatalmak, a keletről hozott megszokás és hit ürügyként szolgálhat ellenünk, ezért vezette a népét új utakra. Azóta népek sülyedtek el a történelem viharában, de mi magyarok fennmaradtunk. István király sikerének titka a nép jövőjét szem előtt tartó önzetlen szolgálat volt. A kenyér az élet jelképe. A család jólétét, megélhetését szolgálja.

A három napos program lezárásaként a Follow The Flow koncertjét élvezhette a népes közönség. (ta) ■

Törvényes, de igazságtalan

Előző lapszámukban írtunk arról a levélről, amit a Veszprém Vármegyei Csolnoky Ferenc Kórház menedzsmentjéhez intéztünk egyik dolgozójuk panasza tárgyában. Ebben az ajkai Magyar Imre Kórházban dolgozó Vasáros Nikolett esete felől érdeklődtünk, aki azt írta FB oldalán, hogy a 2023. július 1-jei béremelést az egészségügyben dolgozók egy részétől, így tőle is elvették. „Nekem ez – (mínusz) 58.000 Ft-ot jelent havonta. Ami évente 58.000 Ft * 12 hó = 696. 000 Ft.”

Megírtuk, hogy megérkezett a kórház válasza, miszerint Nikolett „nem egészségügyi szakdolgozó (ápoló, nővér), hanem egészségügyben dolgozó, beosztott pénzügyi ügyintéző.”

Az illetménykiegészítése – társaiéval együtt határozott időre szült, mely 2023. június 30. napjával lejárt.”

Utána néztünk ennek, megpróbáltuk kideríteni, hogy két-három dolgozót vagy többeket is érint-e ez a látszólag nyelvtani probléma. Mint forrásunktól megtudtuk az ország több mint 100 kórházában, hasonló lehet a rendelkezés hatása, így akár több ezer – Ajkán ebből talán mintegy kétszáz – egészségügyben dolgozót is érinthet az *ex-lex* helyzet, ami amiatt alakult ki, hogy a kórházak valóban csak *határozott idejű* illetménykiegészítést ítélnének oda dolgozóiknak. Ez általában az év közepén lejár és újra kell ahhoz forrást igényelni az Országos Kórházi Főigazgatótól. Aki – most tessék figyelni – a kórházak ilyenkorra szinte törvényszerűen kialakuló *adóságállományára* való hivatkozással, simán elutasíthatja azt. Vagyis ez *jogában* áll. De.

Nem mindenki tudja, hogy az elutasítás megfellebbezhető (vagy elébe lehet menni az elutasításnak), amennyiben az adott kórház megjelöli, hogy hogyan tud saját forrást teremteni a második félelvi illetménykiegészítésekre, amikre a különösen nagy terheléssel járó, vagy hiányszakmának számító területeken lehet szükség.

Ajkán tudomásunk szerint most 19-re lapot húztak és megírták az OKFÓ-nek, hogy az idei évre számolt *energetikai megtakarítások* fedezik majd az illetménykiegészítések odaítélése által ütött lyukat a költségvetésben. Vagyis megvan az illetménykiegészítések fedezete. Reméljük, ez működni is fog. Várjuk a fejleményeket.

L. S. ■

Nosztalgia bányásznapi

■ **Nosztalgia bányásznapi majd külvárosi piknik helyszíne lesz a világ első Kriptongyára szeptember 2-án és 3-án délután 3 órától.**

Az Európa Kulturális Fővárosa Ajka Art City rendezvénysorozat keretében 2-án szombaton a régi bányásznapi hangulatát elevenítik fel. Lesz vidéki vurstli, célba dobás, ringlis, kakasos nyalóka, zsíros kenyér hagymával és az elmaradhatatlan kedvenc: dinnye a *platós autóról*. Este 8 órától a Margaret Island lép színpadra. Vasárnap a külvárosi piknik látogatóit sport- és kocsmajátékok, kulturális megmérettetések, kvíz játékok várják, valamint megtekinthetik a Bródy-Superman projekt keretében készült alkotásokat. Lehetőség lesz graffitizni molinóra, amiből utcai kiállítást rendeznek.

Este 8 órakor *Dzsúdó* koncert várja az érdeklődőket. A koncerteken a részvétel előzetes regisztrációhoz kötött.

(ta) ■

Két politikus a stúdióban

(Fotó: Ajka TV)

■ Az elmúlt hetekben két, városunk számára meghatározó politikussal beszélgettünk, akik folyamatban lévő törekvéseikről, terveikről és ezekből adódó feladataikról tájékoztattak bennünket. Egyikük Schwartz Béla, városunk polgármestere volt, másikuk pedig Pad Ferenc önkormányzati képviselő, aki nem melleleg az Alumíniumipari Dolgozók Szakszervezetének elnöke, s mint ilyenek jó rálátása van az országos folyamatokra is.

Schwartz Béla: A mostani elutasítás egy újabb fiaszó – de megint nem a varjaknak.

Még mindig napi problémának számít ajkán a több tucat utcában gondokat okozó „varjúkérdés”. Mivel frissen kapott levelet a vármegyei főispántól, Takács Szabolcstól, aki egyben az Országos Vadgazdálkodási Tanács elnöke, először erről kérdeztük. Hiába volt az ajkai önkormányzat partnere a témában és hiába biztosította támogatásáról Schwartz Béla kérését, ezúttal is elutasítás volt a „fensőbbeség” válasza, a varjak gyérítését engedélyező törvénytervezet előkészítésében. Őt nemrégiben arról értesítette ugyanis az Agrárminisztérium Természetvédelemért felelős államtitkársága, hogy „nem tervez törvénymódosítást a vetési varjú gyérítésével kapcsolatban”. Korábban Balassa Péter országgyűlési képviselő tett kísérletet törvénymódosításra, de az ő beadványát tárgyszorozatba sem vették.

Egyébként az Agrárminisztériumból érkezett és a főispánnak címzett levélből kiderül, hogy „a vetési varjú, mint védett faj gyérítését csak a természetvédelmi hatóság engedélyezheti, mivel ez az állami szerv az, amelynek feladata a természetvédelmi szempontok ismerete és figyelembevétele. Az egyes önkormányzatok felruházása ilyen jogkörrel az országosan védett faj esetében nem lehet cél, hiszen a faj megőrzése a magyar állami természetvédelem feladatai közé tartozik.”

Írnak még az államtitkárságról a vetési varjaknak há-

nyatott sorsáról az elmúlt évtizedekben, üldöztetésükről, ami végül a drasztikus állománycsökkenésükhöz vezetett. „Újabb radikális gyérítésük (kiemelés tőlem – a szerk.) ezért sem a hazai, sem az európai uniós szabályozás alapján nem lenne elfogadható.” A levelet aláírta dr. Rácz András érezteti azt is, hogy kompromisszum, újabb fáradságos tanulmánykészítés nincs a láthatáron, hogy a varjak és az emberek életvitelének azóta kialakult ütközőpontjait feltárja. (Persze ilyen tanulmány létezik, csak még valószínűleg nem jutott el dr. Ráczhoz.) A levélíró csak azt a szívszorító képet tárja elénk, hogy a kilótt varjak fiókái vélhetően rettenetes éhhalált szenvednének, és a gyérítés során a „humán populáció” is veszélybe kerülhetne (lásd még lepattanó lövedékek), ami már a társadalom nemtetszését is kiváltaná.

A polgármester az interjúban kiábrándultságának adott hangot az illetékes szervek tehetetlenségét látva. Az általuk javasolt mérgezéses távoltartási módszert pedig kivitelezhetetlennek és az élővilág egyéb egyedeire nézve is veszélyesnek tartja.

Nem arról van egyébként szó, hogy Ajka valamiféle uniós szabályozással szeretne szembe menni, ugyanis az ahhoz való igazodás is ad lehetőséget a probléma kezelésére. Erről Schwartz Béla többször is tájékoztatta már az illetékes minisztert – mindhiába. Közép-Európában ugyanis engedélyezhető – Romániában és Szlovákiában eredményesen működik is – a gyérítés, amit hazánkban kategorikusan tiltanak a hatóságok és

természetvédelmi bírsággal fenyegetnek. Nemrégiben kiderült az is, (természetvédelmi szakemberek állítják) hogy a fészkek – költési időn kívüli – eltávolítása eredményezheti azt is, hogy a varjak kétszer annyit építenek helyettük.

Ugyancsak kérdéseket vet fel a „solymos” módszer, hiszen hovatovább olyan sok sólyomra lenne szüksége a városnak, hogy az újabb problémákat vethetne fel.

A fákról a földre

Tovább csökken az önkormányzati óvodákat igénybe vevő óvodások létszáma, még akkor is, ha Ajkán több kisgyermek született az utóbbi években, mint az országos átlag. Az elmúlt három évben – a városiakok létszámának csökkenése ellenére – több kisgyermek született Ajkán, mint a kétezres évek elején, amikor a város lakossága is nagyobb volt 10-15 százalékkal a mostaninál. Tösokon 100 férőhelyes óvodát nyit a Főegyház(vár)megye, ami ugyancsak indokolja a nem túl jó állapotú Katica óvoda bezárását. (Ennek körülményeiről Ráczné Németh Csillát kérdeztük egy néhány nap múlva az Aka Tv képernyőjére kerülő interjúban.)

Ezzel kapcsolatban a polgármester kifejtette, hogy az önkormányzat egységes annak megítélésében, hogy jó az, ha minél színesebb a város. Azaz nem egy kézben van az óvodai, az iskolai és a szociális szféra fenntartása, hanem minél több szervezet vesz részt – az állam mellett – ebben a munkában. Példát mutat a HIT Gyülekezete, ami nem csak az ajkai kosárlabda csarnok építésébe szállt be, de most Padragkúton is megpróbál iskolát nyitni. Van esély arra is, hogy az egykori csingeri Bercsényi iskolából az Evangélikus Egyház közreműködésével szociális otthon lesz. Ennek összehozásában talán segít majd Navracsics

Tibor országgyűlési képviselő is, aki nem melleleg a kormány tagja is egyben.

(Az interjú további részleteire még visszatérünk lapunkban.)

Pad Ferenc forró szeptemberre számít

Természetesen más jellegű beszélgetést folytattunk Pad Ferencel, az Alumíniumipari Dolgozók Szakszervezetének elnökével, akit először a legújabb kormányzati „diliről”, a szakszervezeti tagdíjak munkáltató általi beszedésének eltörléséről kérdeztük. Vagyis arról, hogy a közszférában a munkáltatók a jövőben „nem lennének kötelesek” azt levonni a dolgozók béréből és átutalni a munkahelyi szakszervezeteknek.

Azzal interjúalanyunk egyetértett, hogy ez nyilvánvalóan fenyegető üzenet a versenyszféra számára is, de a beszélgetést távolabbról kezdtük. Azokban az időkben, amikben az „ösbűn” megfogant, s minden mai csapás gyökeret eresztett. Sokan látták már – köztük a témában ugyancsak autentikusnak számító Kéri László, az egykori szakszervezetek gyakori vendégének számító, a Bibó Kollégium megalapításánál bábáskodó politológus is, hogy nagy baj (diktatúra) lesz abból, ha Orbán Viktor és a vele egy követ

az előbb-utóbb valóság lesz. A kormánynak ezzel a tervével is nyilvánvalóan az a célja, hogy gyengítse a szakszervezeteket, csökkentse azok reprezentativitását és tárgyalóképességét. A kormány hivatkozása az adminisztratív terhek csökkentésére egyenesen nevetséges, hiszen ma már egyszer kell beállítani a bérszámfejtő szoftvert és mindent levon, amit kell, nem könyvelők gürcölése áll a havi, rendszeres levonások mögött. Nyilván az a hátsó gondolat is ott bujkál valahol, hogy sokan „macerának” tartják majd az új rendszerre való átállást és ebben lehet is valami.

Pad Ferenc (csakúgy, mint a pedagógusok) bosszút emleget, de nem látja azért sötétben a helyzetet, hiszen a személyes kontaktusok élnek és biztosítják, hogy továbbra is mindenki tisztában legyen a szakszervezetek súlyával és szerepével.

Fontos sárokszámban, hogy a foglalkoztatottak 10 százalékát el kell érnie egy szakszervezetnek ahhoz, hogy reprezentatív legyen tekinthető, azaz a munkáltató tárgyalópartnerre lehessen.

Felvetettük, hogy a szakszervezet jobban hallathatná a hangját, ha a különböző szakágak összefognának és együtt lépne fel, azaz jobban érvényesülne a szolidaritás alapelve.

Pad Ferenc szerint a kormány úgy tűnik sikerrel osztja

Nem lenne-e itt az ideje a „régijó” módszerek felelevenítésének, mint amilyen a szórólap osztogatás volt valamikor? – tettük fel a kérdést.

De igen, felelte interjúalanyunk és példaként a közelmúltban, a székesfehérvári Ancronic-ot említette, ahol egyhetes sztrájk után engedtek a tulajdonosok a munkavállalók – egyébként reálisnak tűnő – követeléseinek. Ott jól működött a hagyományos eszközöket is felvonultató tájékoztató.

Szó esett még az interjúban a kiküszöbölendő „potyautas” szindrómáról, a Le Bélier, mint legnagyobb ajkai foglalkoztató helyzetéről és az oda érkezett vendégmunkásokkal való „törődésről” és arról is, hogy az akkumulátorgyáraknál is sorra alakulnak a VDSZ (Vegyipari Dolgozók Szakszervezete) védőszárnyai alá tartozó üzemi szakszervezetek.

Ajkán, a Le Béliernél és a Silkem Kft-nél is sikerült erre az évre – a szakszervezetek közreműködésével – működőképes bérmegállapodást kötni. Előbbinél a városban a legnagyobb létszámú, mintegy 130-140 főnyi a külföldi munkaerő (a teljes foglalkoztatotti létszám mintegy 15 százaléka), többségében ukránok és mongolok. Vélhetően a szükségessé váló – a rendlélállomány ingadozásából

(Fotó: Lékó S.)

fújó csapata a kormányrúdhoz kerül. Lett is.

A demokrácia romokban hever és egymásnak adják a kilincset a Karmelita kolostorban a keleti diktátorok és autokraták vezérek.

De vissza a mába: bármilyen rosszul hangzik is, Pad Ferenc annak szurkol, hogy a negatív intézkedések hatása minél előbb érje már el a magyar társadalom ingerküszöbét és „történelmi végre valami”. A mostani tagdíjbe(nem)szedési tervetéről is az a véleménye, hogy amit sejteni szoktunk a jövőről,

meg a társadalmat különböző csoportokra és rétegekre, egymással gyakran szembe állítva az embereket. A társadalom részéről így joggal érik kritikák a szakszervezeteket az összefogás hiányával kapcsolatban, de ezeket a szervezeteket is emberek alkotják, többféle politikai színezetűek, más-más vallásúak, így őket is könnyű egymással szembe állítani. A szakszervezeti vezető a saját küzdelmüket a pártokehöz hasonlította, amelyek szintén csak kergetik az összefogás vízióját.

adódó - túlórák többségét itt tartózkodásuk két éve alatt ők fogják bevállalni.

Pad Ferenc arra számít, hogy szeptemberben célba fog érni a szakszervezetek közös felszólítása a kormánynál és nem lép majd hatályba a tervezett legújabb „bosszútörvény”. Reméli, országosan indított petíciójuk is nyomtétosítani fogja ezt. Bizik az összefogásban és abban, hogy a pedagógusok is megfelelő támogatást kapnak végre a többi szakszervezettől.

Családi Nap Ajkarendeken

Hölgykoszorú a rendeki családi napon

(Fotó: Futó)

■ Az Ajkai Otthon Segítünk Alapítvány csapata szervezésében izgalmas és tartalmas családi napnak lehettek részesei, azok a gyermekes családok, akik ellátogattak augusztus 26-án Ajkarendekre. A program keretében megelevenedtek a régi idők emlékei és hagyományai kenyérsütéssel és kézműves programokkal. A rendezvényen nagyon sok vendég fordult meg, akik mindannyian gazdag élményekkel és jóllakottan tértek haza. Az eseményt megtisztelte jelenlétével az Otthon Segítünk Alapítvány budapesti igazgatója, **Hegedűs Réka** és munkatársa, **Szita Brigitta**.

A családi nap során időtazásra invitálták a családokat az Ajkai Otthon Segítünk Alapítvány önkéntesei.

A program számos izgalmas tevékenységet tartogatott, mint például búzaörlés, kenyér dagasztás teknőben és

sütés kemencében, valamint kézműveskedés. *Györgyné Kollár Gabriella*, az ajkai szolgálat vezetője elmondta, az EKF pályázatból finanszírozott rendezvénynek nem titkolt célja az volt, hogy felhívják a figyelmet a családsegítő munkájukra, és a városban 16 éve tartó folyamatos jelenlétükre, valamint az, hogy népszerűsítsék a házi kenyérsütés szép hagyományát, és erősítsék a nemzedékek közötti kapcsolatokat.

A Regenbogen Német

Nemzetiségi kultúrház udvarán felállított régi teknőben a gyerekek segítségével dagasztották meg a kenyérnek valót, hogy megmutassák, hogyan lehet együtt egészséges ételt varázsolni a családok asztalára. Közben várták, hogy a cipók kiszüljenek a kemencében, énekekkel, játékkal, labdázással múltatták az időt. A gyerekek fantasztikus alkotásokat hoztak létre a kézműves asztaloknál, mint például levendula babákat és illatos madarakat, valamint színes

sógyurmából készült csodákat, hűtőmágneseket.

A résztvevőknek lehetőségük volt kreativitásukat kibontakoztatni kenyér témában, rajzban is. Műveiket a szervezők kiállították és jutalmat is kaptak.

Ezen a napon senki nem ment haza éhesen, mert reggelire finom kovászos kenyeret kóstolhattak zsírral, vagy házi szilvalekvárral, ebédre pedig langallót süttöttek közösen. A résztvevők kovászt és kis cipót is kaptak ajándékba nyersen, amit ott-

hon kisüthettek, valamint egy receptfüzetet is saját kipróbált kenyér receptekből.

Az esemény sikeresen összehozta a régmúlt hagyományokat és a modern családi életet, megmutatva, hogy az ősi értékek és tudás továbbra is élő és fontos része a mai világnak. Az Otthon Segítünk Alapítvány Családi Napja megerősítette az összetartozás és közösségépítés erejét, miközben hozzájárult a családok aktív, kreatív és színes minden napjához.

F. P.T. ■

A legkisebbek is beszálltak a dagasztásba

(Fotó: Futó)

Az ajkai testvérpár premiere

■ Ajkáról származó két kivételes és tehetséges testvérpár **Pap Livia** és **Pap Lujza**, most először állt együtt a színpadon, amikor augusztus 20-án eljöttek az **Én is ajkai vagyok** programra.

Egymás mellett párhuzamosan indult színházi pályafutása az ajkai **Pap Livia** és **Lujza** testvérpárnak. Az érdekesség és a különlegesség az, hogy ez a két kivételes tehetség most először állt együtt a színpadon. Amikor tehetik sokat vannak együtt, és mindig megnézik egymást a színdarabokban, de még soha nem játszottak együtt, egy darabban.

Pap Livia 1993-ban kezdte a pályáját a Veszprémi Petőfi Színház stúdiósaként, Vándorfi László igazgatása alatt. Az első jelentős szerepet a Bernarda Alba háza című spanyol drámában kapta. Meghatározó 10 évet töltött ott. 2005-től 2012-ig a Miskolci Nemzeti Színházban játszott, ahonnan újra Veszprémbe szerződött. A Pannon Várszínházban láthatta őt a közönség a Makrancos hölgy, A dzsungel könyve, Mágna Miska, és a Csibababá szerepeiben. Livia a színház mellett más területeken is kiválóan teljesít, például jelyelvet tanult, családpedagógiai mentor képzésen vett részt és egy dajka tanfolyamot is elvégzett. Így adódott, hogy most 30 év színházi munka után új fejezet nyílt az életében mert a kisgyermeknevelő pálya felé fordult.

Három évvel fiatalabb húga **Pap Lujza** életpályája a legendás Fábán Lujza néni színjátszócsoportjában kezdődött. Tőle tanulta a színjátszás alapjait. 1996-tól a Hevesi Sándor Színház társulatában talált otthonra, és több emlékezetes főszerepet játszott el, beleértve olyan klasszikusokat, mint „Az Orleans-i szűz”, a „Régimódi történet”, vagy a „Hegedűs a háztetőn”, de ezeken kívül sok más nagyszerű előadásban is szerepelt.

F. P.T. ■

Pap Lujza és Livia az Én is ajkai vagy színpadán (Fotó: Futó)

Gyermekfesztivál palacsintával és cukoresővel Tósokon

■ A Tósokberéndért Egyesület idén második alkalommal tartotta a nyárbúcsúztató gyermekfesztiválját, augusztus 26-án a Szent István úti közösségi téren. Ezzel a rendezvénnyel most is a jövő generációjának kedveskedtek az iskolakezdés előtt, így többfajta szórakozási lehetőség várta a lurkókat. Az egyesület tagjai ezer darab csokis, lekváros és nutellás palacsintával is meglep-
ték a látogatókat.

A nyár utolsó szombatján, a második Tósokberéndi gyermekfesztiválon a házigazda szerepét *Geri Gyula* töltötte be, aki köszöntőjével nyitotta meg az eseményt. A programok ismertetése után elmondta, hogy nagy változás következik be a városrész életében szeptembertől, hiszen nemsokára elindul a kerékpárút kivitelezése, amitől a Tósokberéndi városrész is modernebb településsé válhat. Szintén jó hír az itt élőknek, hogy az iskola mellett megnyitja kapuit az új óvoda is. Így a legkisebbeknek nem kell beutazni Ajkára hanem helyben van lehetőségük fejlődésre és tanulásra. Ezeket az információkat *Rieder András*, a településrész képviselője is megerősítette. Hozzátette még, hogy ő annak idején 168 gyerekekkel vette át a Szent István Király Római Katolikus Általános Iskolát, ahova most már 406 tanuló jár. Ezen túlmenően ehhez a létszámhoz csatlakozik még további 100 óvodás is, ami megerősíti a helyi oktatási intézmény folyamatos növekedését és fejlődését.

A megnyitó után *Nagy Noémi* vezetésével a No(é)miccsoda Élménytánc Egyesület, következett, akik kifejezetten az idősebb korosztálynak adtak elő olyan mozgásformát, amit bárki kipróbálhat. Ezek a táncok nem igényelnek sem előzetes tánc tudást, sem állandó partnert. Régi és most divatos zeneszámokra mutattak be olyan tánc lépéseket, amik nem tartalmaztak akrobatikus elemeket, ugrásokat,

gyors forgásokat, vagy bonyolultabb lépéskombinációkat. A mostani előadás zárásaként öt táncprodukciót láthattunk, melybe a közönség is bekapcsolódhatott egy gyors ko-reográfia betanulása után.

A délután további részében a közösségi téren a gyerekek nagyon sok program és játék fogadta még, amiket ingyen próbálhattak ki: többek között légvárak, billiárdfoci, csocsó, rodeó bika, kisállatsimogató és lovaglás. Sőt *Szabó Miklós* jóvoltából félóránként még *cukoreső* is. Természetesen a sport sem maradhatott ki. A KK Ajka edzői kézilabda bemutatót is tartottak a lurkóknak. A nagy melegben megfáradtak hatalmas sátor alatt büfé és a Tósokberéndért

Egyesület szorgos asszonyainak jóvoltából 1000 darab palacsinta is várta. Nagy sikere volt még a csillámtetovárlásnak és a *Poseidon Elfmagic kennel* border collies frizbis, agility bemutatójának. A gyerekek szívesen segítettek a sorfal állásban, hogy a kutyák átbújhassanak a lábuk alatt.

A délután folyamán megérkezett *Dorner László* alpolgármester is, aki az önkormányzat nevében üdvözölte a jelenlévőket, és köszönetét fejezte ki a Tósokberéndért Egyesületnek az általa végzett tevékenységért, amivel az egész várost összefogja és kiemelkedő szerepet játszik a város közösségi életében.

F.P.T. ■

Nagy sikere volt a No(é) miccsoda Élménytánc Egyesület rendhagyó táncórájának (Fotó: Futó)

Testvérvárosi konferencia

Az ajkai augusztus 20-i hétvége rendezvényei az Európa Kulturális Fővárosa programsorozat keretében zajlottak, melynek fontos része volt az augusztus 19-én délután megrendezett Testvérvárosi Konferencia és az esti ünnepi fogadás. Képünkön dr. Horváth József alpolgármester beszélget a székelykeresztúri küldöttség tagjaival. A képen jobbra Koncz Hunor-János keresztúri polgármester (Fotó: Lékös S.)

■ **Fejlődő, élhető városok, amelyek vezetésének fontos a környezettudatosság, a fenntarthatóság. Konferencián mutatták be a testvérvárosok küldöttségének tagjai az elmúlt időszak eredményeit augusztus 19-én a Városházán. Ausztriából Weiz, Németországból Unna, Romániából Székelykeresztúr testvérvárosok küldöttjei tölthették az ünnepi hétvégét Ajkán. A vendégek megtekintették a várost, kirándultak a térségben és részt vettek az ünnepi programokon. A konferencia résztvevőit dr. Horváth József alpolgármester köszöntötte.**

Unna város képviselőjében érkeztek elmondták, hogy nyáron a városközpontban homokozót és pihenőhelyet alakítanak ki, ahol a családok el tudják tölteni a szabad idejüket, nagy érdeklődés mellett zajlik a tűzoltó nap, valamint olasz ünnepet is tartanak két évente, aminek programjai tömegeket vonzanak.

Székelykeresztúr küldöttsége nyertes pályázatokról, nagy összegű beruházásokról, megújuló épületekről, bölcsőde, óvoda és iskola korszerűsítéséről számolt be.

Weiz ipari központ, az elekt-

ronika, az autó és az építőipari szerepe jelentős. Sok a munkahely a városban, így a környékről is nagy számban járnak be dolgozni. A közlekedés korszerűsítése fontos feladat.

Az ajkai beruházásokról szólva Tóth Gergely stratégiai és fejlesztési referens elmondta, hogy folyik a városban az energetikai korszerűsítés, napelemes rendszerek telepítése, épülnek a kerékpárutak és néhány hónapja az e-roller is megjelent, amiből hamar népszerű közlekedési eszköz lett.

Ajka városa évtizedek óta kiváló kapcsolatot ápol a testvérvárosaival, aminek fő bizonyítékai a rendszeres személyes

találkozások, melynek nem csak a települések vezetői, hanem az oktatási intézmények, civil szervezetek, sportegyesületek, helyi lakosok is részesei. Az elmúlt években szoros barátságok alakultak ki, melyek közös programokat eredményeznek (pl. gyermektáborok, sportesemények és a közös motorozás).

Az idei háromnapos látogatás során számos programon vehettek részt a küldöttségek. A szombat délelőtt megrendezett testvérvárosi konferencia és városnézés után ellátogattak Halimbára, ahol közös ebéd után megtekintették a Dr. Szalai Miklós Gyógynövényeskert, Bemutató-és Oktatóközpontot, majd Ajkán, az Agórán részt vettek Marót Viki és a Nova Kultúr Zenekar jó hangulatú koncertjén, melyet ünnepi fogadás követett a Nagy László Művelődési Központban. Dr. Horváth József alpolgármester pohárköszöntőjében elmondta, hogy Ajka számára kiemelten fontosak a testvérvárosi kapcsolatok, amelyek az együttműködési lehetőségek minél szélesebb körben történő kiaknázásában, az egymástól történő tanulásban és tapasztalatcserében, illetve nem utolsósorban az emberi kapcsolatokban, barátságokban nyilvánulnak meg.

Vasárnap egészsznapos kirándulással zárták a hétvégét, melynek során a delegáció tagjai megtekintették a tapolcai Malom tavat, Keszthelyen a Balaton partot és a Festetics Kastélyt, illetve Veszprém nevezetességeit.

(ta, vb) ■

Ajándék könyvek a testvérvárosnak

Koncz Hunor-János keresztúri polgármester átadja az ajándék köteteket Simon Judit könyvtárvezetőnek (Fotó: Gyarmati)

Székelykeresztúr testvérváros könyvtárát 101 magyar nyelvű, az ottani könyvtárosok kérésének megfelelően többségében szépirodalomból álló könyvvel ajándékozta meg az ajkai Városi Könyvtár augusztus 21-én. Simon Judit könyvtárvezetőtől megtudtuk, hogy a Kölcsey Ferenc Alapítványtól a testvérváros-

tárak támogatására kiírt pályázaton nyert 250 ezer forintból szerezte be a könyveket.

A székelykeresztúri delegáció tagjai örömmel vették át az ajándékot, majd az ajkaiak által is ismert és kedvelt írójuk, Szenté B. Levente legújabb mesekönyvének négy példányát ajándékozták a könyvtárunknak. (ta) ■

A motorosok biztonságáért

Az idén harmadik alkalommal hirdetett túrát a balesetben elhunyt motorosok emlékére a Veterán Járművek Baráti Köre Ajka. A Pápát is érintő túra augusztus közepén indult a Civil Ház elől. Weinpel Tibor elnöktől megtudtuk, hogy az emlékművet az egyesület állíttatta a kislődi Sobri Jóska kalandpark parkolójában, azzal a céllal, hogy megemlékezzenek a közúti balesetben életüket veszített társaikról és felhívják a figyelmet arra, hogy a közlekedők vigyázzanak egymásra, mert mindenkit hazavárnak. Az emlékműnél Weinpel Tibor tartott megemlékezést.

(ta) ■

Jókat strandoltunk a nyáron

A belépőjegyek árát évek óta nem emelte a fenntartó önkormányzat, az ajkai lakosok kedvezményes belépőjegye is megmaradt, mégis jelentősen csökkent a látogatók száma. Míg tavaly 48 ezer, az idén 36 ezer látogatója volt a fürdőnek.

Ettől a nyártól már fűtött medence is várta a strandolókat (Fotó: Gyarmati)

Tavaly a nyitvatartás is hosszabb volt, május 28-tól augusztus 31-ig várták a fürdőzőket, az idén a takarékoság jegyében csak a vakáció kezdetén, június 15-én nyitottak. Az energia áremelés itt is nagyon érezteti a hatását. A takarékoság ellenére júliusban csak a villanyzámla 25 millió forint volt. Az előző év 12 hónapjára összesen fizettek a szolgáltatónak 28 millió forintot.

És ez még csak egy tétel. Idén, a korábbi nyitáshoz, az időjárás miatt sem lett volna értelme, ugyanis az esőben, szélben vendég sem lett volna. Augusztus utolsó harmadára megérkezett a kánikula, ezért még a hónap utolsó napjáiig merülhettünk a hús habokban. Johaniidesz Sándor cégvezetőtől megtudtuk, a szabadtéri strandoknak az a kedvező, ha hónap elején, főleg hét végén van káni-

kula, akkor ugyanis sokan érkeznek. Hónap végén többnyire már hiába van forróság, az emberek zsebe üres. Ezen a téren is érződnek a nehezedő életkörülmények.

A cikk írója is többször járt nyáron a strandon. Fürdőzés mellett a látogatók véleményét is kérdezte. Mindannyian megerősítették, hogy nem a belépőjegy a drága, sőt, a szolgáltatás színvonalához viszonyítva kiváló az ár-érték arány, hanem a megélhetési költségek fedezése után a többségnek ugyancsak kevés marad kikapcsolódásra. Bár a fürdőben büfék is működtek, egyáltalán nem horror árakkal, mégis egyre gyakrabban láthatunk hűtőtáskával érkezőket. Főként azoknál, akik egész napra jöttek.

Nagyék Somlóvásárhelyről érkeztek öten, nagymama és a négy unoka. A nagyi elmondta, hogy

havonta egy strandolás fér bele a családi költségvetésbe. Otthon reggeliznek, a nagyi házi szörp-jéből hoznak a hűtőtáskával, azt isszák. Minden gyereknek egy fagyi belefér a büdzsébe. Fél napra jönnek, két óra felé otthon vannak, utána ebédelnek. A Balatonra évek óta nem jutottak el, de nem is bánják. Itt nagyobb biztonságban vannak a gyerekek, látják a medence alját. A víz tiszta, az árnyékban mindig van hely a holminknak. Jó, hogy a csúszda használatáért nem kell külön fizetni. A három nagy folyton csúszik, a kicsi az úszógumiban a nagyi mellett pancsol.

Kitti, Hanna és Zoé a medence mellett napozott. Elmondták, hogy ők hárman, barátnők gyakran találkoznak a strandon. Mindannyian más középiskolában tanulnak, nyáron legalább kiélvezhetik a napsütés mellett egymás társaságát is. Imádnak napozni. Kedvencük az úszómedence, de a többit is kipróbálták. Szüleik szívesen elengedik őket, hiszen tudják, biztonságban vannak, a vízben úszómesterek vigyáznak az emberekre. Megtudtuk tőlük, hogy az ösztöndíjukból már áprilisban elkezdtek a takarékoskodást, hogy gondtalanul nyaralhassanak. Ha kell, szüleiktől is kapnak némi kiegészítést. A lángos és a fagyi minden alkalommal megjár nekik.

Tapasztalataink szerint a legnagyobb tömeg a fűtött vizű medencében volt, de a többit is sokan használták. A mosdók tiszták voltak, a füvet rendszeresen nyírták. A messzebről érkezők azt is jó dolognak tartják, hogy a parkolás ingyenes. (ta) ■

Bazalt és Plasztik

VÉDJÜK TERMÉSZETI KINCSEINKET!

A Bazalt és Plasztik környezettudatosságot és a környezetvédelmet erősítő utcai plakáttervezési akció augusztus 20-án az ünnepi program részeként valósult meg.

Továbbra is a középpontban maradtak az újracheszés alapanyagok, ám ezúttal plakátok formájában öltöztek testet.

A több száz résztvevő remek képeket rajzolt és festett, amelyek a bolygó védelmének fontosságát hangsúlyozták. Ezek mellett a résztvevők egy üzenőórán is megoszthatták gondolataikat a természetvédelem fontosságáról. A korábban kivitelezett világitó üvegek és a workshopokon készített környezettudatosságot hangsúlyozó térplasztikák kiállítása inspirálta a résztvevőket a plakátok koncepciójának megtervezésére. Az esemény a Veszprém-Balaton 2023 Európa Kulturális Fővárosa programsorozat része.

#VEB2023
#Veszprembalaton2023
#BazaltésPlasztik

Veszprém-Balaton 2023
Európa Kulturális Fővárosa

A Veszprém-Balaton 2023 Európa Kulturális Fővárosa program támogatásával
veszprembalaton2023.hu

Az Ajkai Bródy Imre Gimnázium története az alapítástól napjainkig*

■ Az Ajkai Bródy Imre Gimnázium 70 éves múltat tekint vissza. 70 év! Megannyi változás, emlék, siker, s néha kudarc. Számátlan képzési forma, átszervezés, fenntartó-váltás. A következő visszatekintésben igyekszem a főbb mérföldköveket, jelentősebb fordulópontokat felidézni.

Ajka az 1940-es évek második felében rendkívül dinamikus fejlődésnek indult. Ennek egyik következménye a fokozódó népesség-koncentráció volt, amely szükségessé tette egy kulturális-oktatási központ létrehozását a településen. 1953. szeptember 1-jén két osztállyal, 64 tanulóval, 3 tanárral és egy hivatalseggeddel, két szükség-tanteremben kezdte el működését az ajkai Állami Általános Gimnázium. A nappali képzéssel párhuzamosan megindult a felnőttoktatás is.

Az első épület a mai Szabadság tér helyén állt, később a település szélén álló barakk épületét is megkapta az iskola, így néhány helyiséget kollektívul működtethettek.

Az alapító igazgató, *Horváth István* elhivatottsága, hihetetlen munkabírása kellett ahhoz, hogy a gimnázium évről-évre bővülni tudott.

A negyedik tanévre újabb épület helyiségeivel bővült az iskola, de a széttagoltság sajnos ezzel tovább nőtt, ami már *Berta Sándor* igazgató irányítása alatt, 1958-ban szűnt meg teljesen. Ekkor költözött az immár 8 osztály a mai Fekete - Vörösmarty iskola József Attila utcai épületébe.

Az 1958/1959-es tanévben már *Dr. Barcsai Tibor* irányította az iskolát.

„Aki iskolát épít, jövőt épít”, tartja a mondás. 1961-ben a gimnázium a jelenlegi 12 tantermes épületbe költözhetett, s felvette Bródy Imre nemzetközi híru fizikus nevét. A belső felszerelések beszerzése, a folyamatos eszközfejlesztés, a személyi feltételek megteremtése *Varga Miklós* igazgató vezetésével történt, aki 31 éven át vezette az intézményt.

E tanévtől ipari, később gépészeti szakközépiskolai képzés is indult az intézményben, mely 1978-tól fokozatosan átköltözött a 300-as Szakmunkásképző Iskolába, s 1981-ben megszűnt a in-

Bródyban.

A nappali oktatás mellett felnőttek számára esti, illetve levelező formában biztosított volt a lehetőség az érettségi megszerzésére, s ezzel a továbbtanulásra, diplomaszerezésre is. Működött itt Dolgozók Gimnáziuma, Dolgozók Szakközépiskolája, Szakmunkások 3 éves Szakközépiskolája.

Az 1978/79-es tanév újabb szerkezeti változást hozott az iskola életében. Az 1972-ben megépült kórház részéről nagy igény fogalmazódott meg egészségügyi képzés indítására. Előbb szakiskolai, majd 1990-től szakközépiskolai képzés is indult. Ekkor már *Hartmann Iván* irányította az intézményt, aki 1990 és 2007 között volt az iskola igazgatója.

Az egészségügyi oktatás fokozatos leépülésével párhuzamosan vezette be az intézmény 1991-ben a közgazdasági képzést, melynek során „számítógépes programozó és számítógépre képesített könyvelő” szakképesítést szereztek a diákok. A végzetek nagyobb hányada közgazdasági vagy informatikai szakirányú felsőfokú tanulmányokba kezdett, kisebb részük a gazdasági életben helyezkedett el. 1997-től bekapcsolódott az intézmény a világbanki szakközépiskolai közgazdasági képzésbe. Az érettségizett fiatalok felsőfokú szakképesítéshez való hozzájutásának elősegítése céljából indította a Bródy 2000-ben az akkreditált iskolai rendszerű felsőfokú szakképzési szakügyintéző képzést.

2009-től már ismét csak gimnáziumi képzés folyik az intézményben, de ennek jellege szintén sokat változott a kezdetek óta.

A Bródy - felismerve az idegennyelv tudás egyre növekvő jelentőségét - 1990-ben elindította első nyelvi tagozatos osztályát angol és német nyelvből, sőt 2004-től 2014-ig nyelvi előkészítő évfolyam is működött az in-

tezményben. Az emelt szintű idegen nyelvi képzés ma is igen keresettnek számít. A nyelvtanításban megszerzett tapasztalatok, a kiváló személyi és tárgyi feltételek sikeressé, eredményessé tették ezt képzési formát.

Az 1995/1996-os tanévben indult a ma is rendkívül népszerű hat évfolyamos gimnáziumi képzés. A korábbinál hosszabb képzési időszak, a személyi és tárgyi ellátottság, az érettségi és felvételi követelmények alapos ismerete ad lehetőséget az e képzési rendszerben tanulók hatékony felkészítésére.

Az idők során az eredeti épület is átalakult. Kialakításra került természettudományi és művészeti szaktanterem, megújult a tetőszerkezet, a tornaterem, a főbejárat. A „Szemünk fénye” program keretében korszerűsödött a világító rendszer. Folyamatosan bővült, korszerűsödött a könyvtár. A folyosókon tanulói fémszekrényeket építettünk be, közösségi helyiség került kialakításra.

2007-től *Mihályfi László* irányítja az iskola oktató-nevelő tevékenységét. Kinevezésével egyidőben fennartóváltás (az iskola négy évre a Veszprém megyei Önkormányzathoz került), s az intézmény zeneiskolával való, 16 évig tartó fúziója is megtörtént. Ezen 16 év során újabb fenntartó- és működtető váltások, átszervezések történtek az iskola életében.

A 2021/2022-es tanévtől iskolánk Ajkai Bródy Imre Gimnázium néven a Pápai Tankerületi Központ fenntartásában folytat gimnáziumi képzést.

Közben tovább folytatódott az iskola felújítása is. Az épület eddigi legnagyobb volumenű felújítása a tulajdonos önkormányzat támogatásával 2020-2021-ben zajlott. A kivitelezés során megtörtént a tetőszerkezet megerősítése, napelemek kerültek fel rá, kicserélődtek a nyílászárók. Külső és belső szigetelést kapott az épület, új csapadékvíz-elvezető rendszer is kialakításra került.

A jelenlegi fenntartó-működtető támogatásával megújult a fiú öltözőhöz tartozó

vizesblokk, s az intézmény villamos-hálózata.

A képzési struktúra folyamatos módosulása az itt tanítóktól is állandó megújulást, szakmai ismereteik folytonos frissítését, módszertani kultúrájuk gazdagítását követelte meg. A kollégák mindig nagy szakmai alázattal, a tanulók iránti feltétlen tisztelettel és szeretettel oktattak az elmúlt évtizedekben. Az intézményünkben végzett közeli nyolcezer fiatal többsége nem csak szakmai felkészültségével, de példamutató emberi értékeivel is büszkélkedhet. Természetesen a felsorolt sikerekhez folyamatosan szükség volt felkészült és elhivatottan dolgozó gazdasági- és technikai személyzetre, akik szintén szívügyüknek tekintették az iskola eredményes működését. Intézményünk jelenleg hat

és négy évfolyamos gimnáziumi képzést folytat. Kiemelt figyelmet fordítunk a tanulók magyar- és idegen nyelvi kommunikációs készségének fejlesztésére, a digitális kompetenciák erősítésére. Mindig is nagy hangsúlyt helyeztünk a tehetséggondozásra. Rendszeresen indítjuk tanulóinkat a különböző versenyeken, ahol sokan országos-, sőt, a sport terén többen olimpiai-, világit illetve Európa bajnoki eredménnyel is büszkélkedhetnek.

A hagyományápolást is fontos feladatunknak tekintjük. 1969 óta kerül megrendezésre a diákság egészét megmozgató Bródy-nap, 1989-től évente megszervezzük a Megyei Bródy Fizikaversenyt, az utóbbi 10 évben a Bródy gálán mutatkozhatnak be tehetséges diákjaink, s az elmúlt két évben a Megyei Bródy Idegen Nyelvi Fordítóverseny is sikerrel bo-

nyolítottuk le. Részt vettünk a város által koordinált Bródy Szupermen projektben, irodalmi és képzőművészeti alkotásokkal járultunk hozzá a program sikeréhez.

Digitalizált világunkban néha hajlamosak vagyunk megfélemleni az emberről! „Oktatásunkat úgy kell alakítani, hogy gyermekeinket megtanítsuk, miként legyenek minél inkább emberek a gépek korában. Egy gépnél nehezebb okosabbnak lenni, de bölcsebbek mindig lehetünk.” – írja az Alibaba technológiai cég alapítója. E bölcsesség birtokában kívánok még legalább 70 sikeres évet az Ajkai Bródy Imre Gimnáziumnak!

Mihályfi László ■
intézményvezető

*A cikk bővebb változata az Ajkai Századok következő számában jelenik meg.

Vidám játék után ajándék

■ Együtt játszottak testvérek, szülők, nagyszülők az Ajkai Család és Gyermekjóléti Központ nyárbúcsúztató délutánján augusztus 22-én az intézmény udvarán. A központtal kapcsolatban álló családok kaptak meghívást a programra.

Az érkezőket színes lufik és vidám zene várta. A nyár végén szokatlanul meleg napon az árnyékban pakolták ki a játékokat és az eszközöket, amelyek a feladatok megoldásához kellettek. A feladatok között volt ügyes-

segi, és logikai, a legtöbb olyan, amelyet az óvodástól a nagyszülőig mindenki élvezhet. Az egyik állomáson az egyik kézzel dobóba labdát kellett pakolni, a másikkal egy lufit a levegőben tartani, de volt képkirakó,

színező, célbadobás és tapintás útján konyhai eszköz felismerés is. Középen a fa árnyékában a légvár is nagy népszerűségnek örvendett. A családok minden állomáson igazolást kaptak a részvételtől, majd az Élelmiszerbanktól pályázaton nyert edességcsomagot, az ECO FAMILY márkói raktárból felajánlott tisztítószereket kaptak. Minden gyermeket egy doboz LEGO-val is meg-

ajándékoztak. *Kupi Andrea* intézményvezetőtől megtudtuk, hogy egész nyáron segítették a nehéz körülmények között élő családokat, gyermekfelügyeletes tábor szerveztek a vakáció teljes ideje alatt, egy hétre pedig Zánkára utaztak az Erzsébet táborba. Tanévkezdés előtt gyűjtésből származó felszereléssel segítették a legrászorultabbakat.

Egy a sok érdekes játék közül: na mi van a zsákban?

(ta) ■

(Fotó: Gyarmati)

Czire Alpár kiállítás hatodszor Ajkán

■ A Nagy László Városi Művelődési Központ és Könyvtár augusztus 17-én Czire Alpár székelykeresztúri fotós Félerángatott harangkötél című fotókiállítása várta az érdeklődőket. A kiállítást Szőke Melinda irodavezető nyitotta meg a VMK kiállítótermében. A tárlaton közreműködött még Bábics Valéria verssel és a Csengő Női Kamarakórus Kocsár Miklós kórusműveivel, Kanyárné Grünvald Petra vezényletével.

Czire Alpár és Szőke Melinda a megnyitón

(Fotó: Futó)

Czire Alpár székelykeresztúri fotós már nem ismeretlen az ajkaiak számára, hiszen a mostani már a hatodik kiállítása volt városunkban. A félerángatott harangkötél halatán mindenkinek a veszélyre figyelmeztetés jut eszébe. Régen egyéb kommunikációs eszköz hiányában így tudatták a néppel a katasztrófa közeldét. Lehetett ez tüzeset, jégverés, esetleg idegen katonaság, mint például a portyázó törökök váratlan megjelenése.

Czire Alpár most a falakon elhelyezett képek üzeneteivel kongatja a vészharangot, ami nem a tűzvészre, hanem a körülöttünk zajló sebesen változó világban tapasztalható értékváltozásra, értékátalakulásra hívja fel a figyelmet. A tárlat képeit szemlélve

időutazásra indulunk egy eltűnőben lévő kor emlékképei segítségével. Szinte észrevétlenül leszünk részesei az alkotói szándéknak, megértjük azt az üzenetet, amit a fotós saját vizuális szókincsével fogalmazott meg. A képek lenyomatai a múltnak és a múlt időnek egy-egy elkapott pillanatba sűrítve. Szőke Melinda egy 1944-ben íródott Radnóti Miklós verssel jellemezte Czire Alpár művészetét.

„Ember vigyázz, figyelj meg jól világot:

ez volt a múlt, emez a vad jelen, -
hordozd szívedben. Éld e rossz világot
és mindig tudd, hogy mit kell tenned érte,
hogy más legyen.”

A falakon elhelyezett képek,

Czire Alpár 1976 április 24-én született Székelykeresztúron. Itt végezte a középiskolai tanulmányait, majd Brassóban szerezte a testnevelő tanári oklevelet. Tanárként dolgozik szülővárosában. A fotózást gyerekként kezdte, édesapja szárnya alatt, de komolyabban egyetemista korában foglalkozott vele. Fényképei nagy részén az ember áll a központi helyen és sokak számára ismerős élethelyzeteket hordoznak. A fotók témáit jellemzően fekete-fehérben jeleníti meg a képein. Számos fotóklub és a Magyar Fotóművészek világszövetségének tagja, közel 50 egyéni és kétszer ennyi csoportos kiállításon vett részt szülőföldjén és szerte a nagyvilágba. Számos fotópályázaton nyert elismerést, díjat. Székelykeresztúr önkormányzata munkásságát Pro cultura díjjal ismerte el.

amelyek több évnnyi gyűjtőmunka eredményei, székelyföldi falvakban készültek. A fotók értékmezőrő kordokumentumként őrzik egy-egy vidéki udvar kincsét erőhasználati tárgyait, a múlt idővel együtt omladozó házfalakat, tornácot, az idős emberek békés arcvonásait, vele az őszinte tiszta tekinteteket. De felfedezhetjük a képeken, a még élő és nyomokban tetten érhető székelyföldi környezetet is, amit Alpár igyekezett megörökíteni a modern kornak. Ezek a meghitt pillanatok és életképek már eltűnőben

vannak és olykor távolinak tűnnek a mai kor emberének.

A kiállítás képeiben erősen érződik a fotós jelenléte, fotóiban ott van ő maga, a szíve, a lelke az emberi tartása és a szülőföld iránti elkötelezettsége, tisztelete, amelyek nélkül fotói nem tudnának önálló életet élni. Az ajkai kiállításra 30 képét hozta el, ami őt kivételével fekete-fehér színben látható. Minden fotó egy sajátos egyedi címmel is párosul, ami gondolatébresztő voltával képes ráerősíteni a fotó mondanivalójára.

F. P. T. ■

Érdeklődők egy Székelyföldön készült zsánerkép előtt
(Fotó: Futó)

Similabda és bambi

A Videotonban készült ügyességi játékok is megtekinthetnek a Városi Múzeumban nyílt kiállítás látogatói. A régi korok játékaiból összeállított kiállítás tárgyai 50-60 éves vagy még annál is idősebb baba, maci, bababútor, játék babakocsi, különböző mesekönyvek, társasjátékok, lakossági felajánlásból származnak.

A megnyitón Bíróné Kiss Erika, az intézmény munka-

társa kiemelte, hogy a kiállítás bemutatja azt is, hogy az internet és az okostelefon előtti korban mivel töltötték az idejüket a gyerekek és a családok. Évtizedekkel ezelőtt mindennapos volt például a társasjátékozás.

A megnyitón délutánján többgenerációs családok, nagyszülők kisgyermekkel vettek részt. A rugós foci társasjátékokat két nyugdíjas is

kipróbálta, Angermayer Judit múzeológus vezetésével pedig similabdát készíthetett kicsi és nagy. Az udvaron az ugróiskolában az idősebbek is kipróbálhatták az ügyességüket.

A megnyitón a korhoz illoen csatos bambis üvegből kínálták a látogatóknak az italt, majd ropit és kekszet. A különleges tárlat szeptember 13-ig látogatható.

(ta) ■

Ismerkedés a fémlemezekből sajtolt autókkal

(Fotó: Gyarmati)

Az ajkai Nagy László Városi Művelődési Központ és Könyvtár programjai

Augusztus 31-én 9.45 órakor Kerekítő Mondókázó baba-mama foglalkozás, 10.30 órától Kerekítő Manó Torna a művelődési központ aulájában.

Szeptember 1-2-3-án koszorúzások a 73. Bányásznapi tiszteletére a város bányászati emlékműveinél.

Szeptember 7-én 9.45 órakor Kerekítő Mondókázó baba-mama foglalkozás, 10.30 órától Kerekítő Manó Torna a művelődési központ aulájában.

Szeptember 8-án 17.00 órakor a 8AK művészcsoporthoz kiállításának megnyitója a művelődési központ kiállítótermében.

Szeptember 9-én (szombat) 16.00 órától a Magyar Zenés Színház Szögény Dankó Pista című nótaszínháza a művelődési központ színháztermében.

Bányásznapi megemlékezések

Ajka, Szeptember 1-2-3.

Szeretettel várjuk a város lakóit a 73. Bányásznapi tiszteletére rendezett megemlékezésekre a város bányászati emlékműveinél.

Szeptember 1.

15.30 Koszorúzás Padragkúton a bányászati emlékműnél

Szeptember 2.

7.00 Zenés ébresztő a város több pontján az Ajka Városi Bányász Fúvózenekarral Szücs Krisztián vezetésével (Csinger, Bányásztelep, Belváros, Padragkút)

Koszorúzások a város bányászati emlékműveinél:

17.30 A Hild-parkban Marton László Bányászok szobránál

18.00 Csingerben a Bányászati Múzeum emlékhelyén és az Aknamélyítő Vállalat kopjafájánál
Közreműködik a Padragi Bányász Férfikar Kanyárné Grünvald Petra vezetésével.

Szeptember 3.

8.30 Szentmise a bányászokért a Csingeri Kápolnában
15.00 Koszorúzás Padragkúton a Bányász Kegyeleti és Emlékparkban

KIÁLLÍTÁSKÍNÁLÓ

Szeretettel várjuk a kedves vendégeket a **8AK** művészcsoporthoz kiállításának megnyitójára **szeptember 8-án 17.00 órakor** a művelődési központ kiállítótermében.

A csoport a Magyar Képzőművészek és Iparművészek Szövetsége (MKISZ) Interdiszciplináris Szakosztálya tagjaiból 2019-ben közös kiállításra jött létre. A

csoport tagjainak többségét olyan képzőművészek alkotják, akik több művészeti ágban, festőként, szobrászként, iparművészként vagy éppen építészként is alkotnak.

A kiállítást megnyitja: Lóska Lajos művészettörténész. A kiállítás kurátora: Koppány Attila.

Kiállító művészek: Barabás Márton, Dévényi János, Ézsias István, Jarmeczky István, Kelle Antal ArtFormer, Kéri Mihály, Koppány Attila, Mengyán András, Nemcsics Ákos és Németh Géza.

A kiállítás **szeptember 8-22. között** tekinthető meg **hét-köznapokon 9.00-tól 17.00 óráig, szombaton 9.00-tól 15.00 óráig.**

SZÍNHÁZAJÁNLÓ

Szeretettel várjuk a kedves közönséget a Magyar Zenés Színház Szögény Dankó Pista című nótashowjára a művelődési központ színháztermébe **szeptember 9-én 16.00 órára**. Dankó Pista regényes élete feladta a leckét élettrajzíroinak: élete és halála megírhatatlan... Igazi kalandokon, fordulatokon át olyan tekervényesen szövődött, hogy talán Jókai, vagy Mikszáth tollára való lehetett volna. Igazi géniusz volt: rövid élete alatt több, mint ötszáz dalt, nótát írt. Csak ötvenet a vörös rózsáról, ami neki mindig is a nagy szerelmet jelentette, Joó Ilonkát, akit harmadjára sikerült csak megszöktetnie. De akkor örökre...

Szereplők: Dankó – Jenei Gábor, Papusa – Kállay Bori Érdemes művész, Mijó Ruzsi – Kállay Bori Érdemes művész, Öreg Dankó – Kokas László, Joó Ilonka – Bodor Szabina, Rozi – Denk Viktória, Kukac – Bozsó József, Apa – Kokas László, Mesélő – Fehérvári Péter, Cigányzenekar - Suki István és zenekara. **Közreműködnek:** a Magyar Zenés Színház tanácsai. **Koreográfus:** Kis Krisztina. **Rendező:** Bozsó József.

Jegyek válthatók a művelődési központ információs pultjánál és a jegy.hu oldalon.

Zsóka korosztályos olimpián versenyzett Hollandiában Nem jött haza üres kézzel, egy feladványt is hozott

■ **Hollandiában, Eindhovenben rendezték az U16 Sakkolimpiát 2023. augusztus 12. és 19. között. A magyar ifjúsági válogatottunk az induló 63 csapat közül a 13. helyen zárt.**

A verseny során minden együttesben kötelező volt női játékost szerepeltetni, a miénknl az ajkai Gaál Zsóka az első táblán ült asztalhoz. A magyar válogatott táblasorrendben a Gaál Zsóka, Palczert Máttyás, Kolimár Kristóf, Giang Tran Nam összeállításban versenyzett.

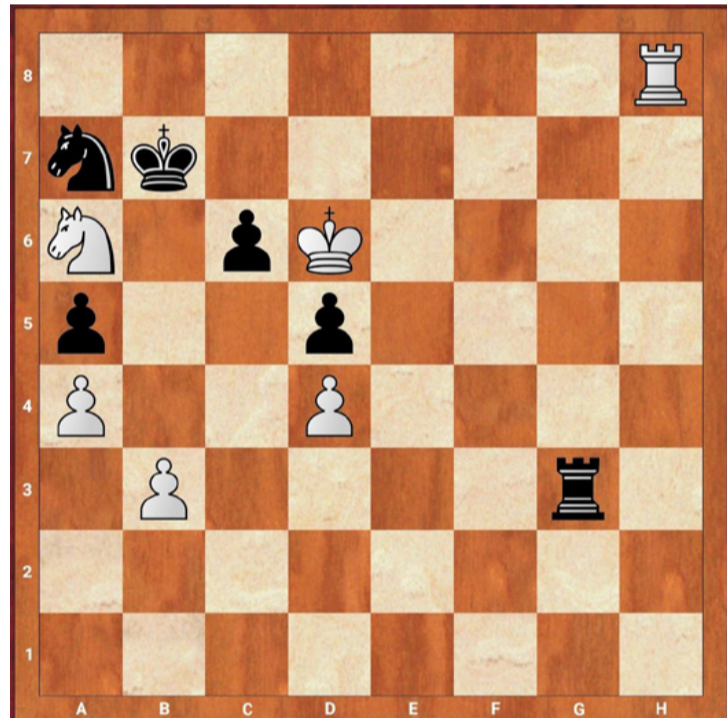
– Boldog vagyok, hogy az első táblán képviselhettem Magyarországot, Ajka városát. A szeptemberi hónapom nagyon zsúfolt lesz. A versenynaptárban egy trieszti nyílt verseny és egy budapesti nagymester körverseny szerepel. Szeptember végén kezdődik Albániában az európai klubcsapatok versenye, ahol a Garuda Ajka BSK női csapat tagja leszek – nyilatkozta a verseny után Zsóka.

„Bónuszként” egy feladványt is hozott magával, ami a mellékelt ábrán látható.

– Az U16 Sakkolimpia 2. fordulójában a holland ellenfelem látta, hogy két lépés múlva mattot fog kapni, ezért feladta a partit. Az eheti feladvány ez az állás. Világos indul és a második lépésben mattot ad.

A megfejtéseket az ajka.press@gmail.com címre kérjük. (Fotó: Gaál család)

Pontot mentett a Kristály

Két, jó erőkből álló csapat találkozott szombat délután. A Tihany a múlt szezonban a bajnokság második helyén végzett. A Balaton-partiak most rengeteg szabálytalansággal tördelték a játékot. Az első játékrészben az Ajka Kristály védelme két súlyos hibát is elkövetett, ebből találtak be a vendégek. A második játékrészre több helyen frissítettek a hazaiak, majd egy remek akciót követően Kovács szépített. Később egy pontrúgásból talált be Puskás, döntetlenre mentve a mérkőzést. Az utolsó ziccer a találkozón az Ajka Kristály előtt adódott, azonban újabb gól már nem született.

Ajka Kristály SE – Tihanyi FC 2-2.

Havasfalvi Lajos ■

Nem sikerült győzni Kazincbarcikán

Kolorcity Kazincbarcika – FC Ajka 1-0 (0-0)

Kazincbarcika, 400 néző. Vezetete: Kovács Imre (Sinkovics Dániel, Bertalan Dávid). Kazincbarcika: Tóth B. – Ternován, Szekszárdi M., Heil, Papp M., Kotula M. – Pekár (Jurek, 67.), Csilus T., Szabó B. (Süttő, 92.) – Kurdics (Kártik, a szünetben), Pinte (Ferencsik, 82.). Vezetőedző: Csábi József.

Ajka: Horváth D. – Szűcs K. (Tóth G., 59.), Görgényi D. Tar Zs., Présinger – Vogyicska B. (Tajthy T., 59.), Rabatin (Horváth P., 79.), Antal G., Berzsényi (Sejben, 59.), Borsos F. (Zsolnai R., 59.) – Gaál B. Vezetőedző: Jeney Gyula.

A találkozó elején az ajkaiak voltak aktívabbak. Az 5. percben Présinger szögletét fejték ki a hazaiak. A 10. minutumban Rabatin célozta meg a hazai kaput, lövése nem sokkal tévesztett célt. A 17. percben a hazaiak próbáltak veszélyeztetni Kurdics révén, de jócskán a kapu fölé szállt a próbálkozás. A 32. minutumban Szekszárdi csúsztatásánál kellett résen lennie Horváth Dánielnek. A 36. percben Pekár lehetett jó helyről szabadrúgást, azonban a korábbi Vassas játékos lövése nem jelentett komoly veszélyt. Az első félidő végén Borsos és Gaál is célba vette a hazai kaput, de egyikük sem járt sikerrel.

A második játékrész elején megszerezte a vezetést a Kolorcity Kazincbarcika. A 49. percben Ternován iramodott meg a szélen, majd a közepén érkező Pintének passzolt, aki közelről nem rontott, 1-0. Az 54. minutumban Tóthnak kellett védenie, miután Présinger tesztelte a képességeit. A 60. percben Jeney Gyula négyes cserére szánta el magát. A folytatásban a hazaiak előtt adódott több lehetőség, előbb Pinte, majd Jurek próbálkozott távolról. A 76. minutumban igencsak kedvező helyről járt szabadrúgás az Ajkának, azonban Gaál nem helyezte túlságosan jól a labdát, így nem okozott Tóthnak

nagy gondot. A hajrában az ajkaiak mindent bevetve mentek előre, de hol a hazai védők, hol a kapus állt a labda útjába. Az utolsó percekben már nem esett gól, így a Kazincbarcika első mérkőzését nyerte meg hazai pályán.

Csábi József: – Az történt, amit elterveztünk, taktikusan és fegyelmezetten futballoztunk. Az első félidőben pontatlanok voltunk a labda megszerzése után, a másodikban sokkal inkább megvalósultak elképzeléseink. Jeney Gyula: – Ellenfelünk kihasználta a kontratámadásból adódó lehetőségét.

BD ■

100 éves az ajkai labdarúgás 1923 – 2023 „Együtt a város” – egy megjelenő könyv előzetese

■ **Az alábbi írás forrásai: Csöngői Sándor, aki labdarúgóként és sportvezetőként összegyűjtötte és összeállította 1923-tól 1970-ig a helyi labdarúgás történetét. Kovács Zsolt testnevelő tanár, aki diplomamunkáját Ajka város labdarúgásáról írta. Mező László és Nagy Zoltán Ajkai SE futballkrónika (1968-1999). Ládi János Ajka Város Sportja (1959-2000), Bedő János 100 éves az ajkai labdarúgás című könyve, amely összefoglalja a hordozható kapufalécektől az NB II-es bronz éremig történő események változásait.**

1923-ban alakult meg az Ajkai Football Club és az Ajkacsinger-völgyi Bányász. Mindkét csapatra jellemző volt, hogy sok időt töltöttek a megyei bajnokságokban, majd hullámvasútként megjárták az NB III-as, területi és az NB II-es bajnokságokat. Kiemelt sportesemény volt, amikor egymás ellen játszottak bajnoki mérkőzést.

1988-89-ben az NB III-ban játszották a két utolsó egymás elleni mérkőzést. Mindkét találkozó döntetlen lett. Időközben több labdarúgó egyesület alakult: Padrag (1947-1983), Ajkarendek (1949-1972), Üveggyári Építők (1953-1978), Bakonyalja-Bakonygyepes (1961-1972), Ajkai Videoton SC (1965-1978) és az Ajka Kristály (1997-).

1969-ben négy ajkai csapat játszott a megyei I. osztályban. Jellemző volt az ajkai csapatokra, hogy „játékos kerिंगő” volt a városon belül, majd később egyre több úgymond idegenlégiós érkezett. Ezáltal az eredmények is hullámszerűen változtak. Az eredmény-

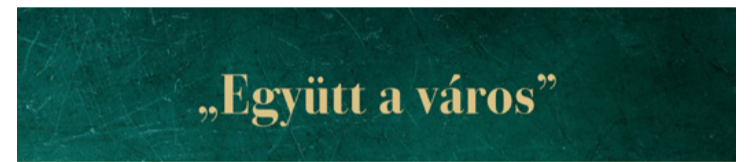
telenséget mindig edzőcserék követték.

A kétezres évek elején a női labdarúgás is helyet követelt magának. 2023-ban az NB II-es bajnokságban játszanak.

Változások korszaka: 1978

Ebben az évben öt csapat szűnt meg, részben politikai, részben anyagi okokból. A továbbiakban az Ajkai Bányász és az Ajka Hungalu képviselte a város labdarúgását egészen 1993-ig, amikor a timföldgyár és az ajkai bányák megszüntette a támogatást, így kényszerhelyzetben alakult meg az Ajkai Labdarúgó Klub, amely négy évig játszott a megyei bajnokságban, majd fokozatos előrelépés következett. 2001-ben FC Ajka néven NB III. és NB II között ingadozva eljutottak 2023-ig, amikor az elmúlt 100 év legjobb eredménye született, bronzérem a magyar labdarúgás második vonalában!

A részletek itt véget érnek, de a megjelenő könyvben számta-

A megjelenő könyv címlapja

lan bajnoki mérkőzés, sok ismerős név és arc köszön vissza, valamint a képek igazolják, hogy a sportváros cím méltán megilleti Ajkát. Az eredmények mellett a sportlétesítmények is kimagaslóan szolgálják a labdarúgást és az összes többi sportágat.

A 100 éves évforduló megünneplése 2023. szeptember 3-án lesz a Városi Sporttelepen. 14.00 órakor könyvbemutató, 15.00 órakor Alumínium-Bányász öregfiú mérkőzés, végül az FC Ajka játszik a Vasassal 17.00 órakor.

A meghívottak között szerepel mintegy 100 fő sportoló, sportvezető, akik sokat tettek évtizedeken keresztül az ajkai labdarúgásért. 1968 és 2023 között a felnőtt csapatokban 521 fő játékos szerepelt, közülük azok, akik legalább 100 bajnoki mérkőzésen játszottak, könyvajándékot kapnak. Külön értesítés nélkül jöhetnek az átvételére a sporttelepre.

Az Ajkai Bányász, Ajkai Videoton, Ajkai Üveggyár legjobb labdarúgói személyes meghívót kapnak.

A KULTIK AJKA MOZI MŰSORA

2023. augusztus 31 – szeptember 06.

A védelmező 3 2D – amerikai akciófilm, thriller, 90 perc (18) - vetítési időpontok: minden nap 18:20 és 20:30.

Barbie 2D - emirátusokbeli-amerikai akció-vígjáték,

dráma 114 perc (12) - vetítési időpontok: csütörtök, szombat, hétfő, szerda 15:50.

Dzsungel-mentőakció 2: A világ körül 2D – francia animációs film, családi animá-

ciós film, 85 perc (6) - vetítési időpontok: szombat és vasárnap 14:10.

Gran Turismo 2D – amerikai akciófilm, 132 perc (12) - vetítési időpontok: péntek, vasárnap, kedd 15:50.

Ricsi a gólya és az elveszett kincs rejtélye 2D - belga-német-norvég családi animációs film, animációs film, 84 perc (6) – vetítési időpontok: szombat és vasárnap 12:30.

Városi hetilap. A lapot alapította Ajka Város Önkormányzata.

Lapszél

Gólyahír

Köszöntjük városunk legifjabb polgárait: Gróber Ádám és Molnár Ivett 2023. 08. 05-én született kislányát Zarát, Heizer Péter Ferenc és Zugonics Zita 2023. 08. 17-én született kishát Soma Ferencet, Épinger Norbert és Zsiros Erzsébet Tünde 2023. 08. 17-én született kislányát Olivíát.

Menyegző

Házasságot kötöttek Ajkán: Réfi András és Harsányi Henrietta 2023. 08. 19-én, Lázár György és Antal Laura 2023. 08. 24-én, Fleischmann László és Kun Erzsébet 2023. 08. 25-én, Fehér Martin és Zubor Bianka 2023. 08. 26-án, Kéri Norbert és Varga Alexandra 2023. 08. 26-án.

Molnárné Samu Mária

nyugdíjas pedagógus Költők és műsák – Műsák az irodalomban címmel tart előadást szeptember 3-án (vasárnap) 15 órakor a bakonygyepesi művelődési házban. A Gyepesi Örökségünk Egyesület által szervezett előadás alkalmával az előadó festményeiből kiállítás is rendeznek.

Bakonygyepesi búcsú

Augusztus 13-án tartották a hagyományos Nagybaldogasszony napi bakonygyepesi búcsút. A rendezvény Pék Attila önkormányzati képviselő és a Gyepesi Örökségünk Egyesület közös szervezésében valósult meg. Az ünnepi szentmisét P. Bakos Rafael celebrálta.

A délutáni programban felléptek helyi egyesületek, a Gyepesi Örökségünk Nyugdíjas Klub és a Bakonygyepesi Szenior Örömtánc Csoport. A kulturális program Hirschl Laura és Kőrösi Csaba a Veszprémi Petőfi Színház művészeinek vidám zenés műsorával zárult.

Filmvetítés a Kriptongyár udvarán

Különleges élményben volt részük azoknak, akik augusztus 26-án este részt vettek a Kriptongyár udvarán a filmvetítésen, mert az épület homlokzati téglafalára vetített filmet az udvaron elhelyezett nyugágyakban fekvé nézhették. Szeptemberben újabb filmek várják a kikapcsolódásnak ezt a formáját választókat.

APRÓHIRDETÉS

» Ajka városközpontban 42 m²-es, erkélyes, 3. emeleti 2 szobás panel lakás eladó, tulajdonostól. +36 20/98-44-506

ÜGYELETES GYÓGYSZERTÁRAK

Az ügyeleti idő: 20-22 h-ig tart*

szeptember

1-jén GYÖRGY GYÓGYSZERTÁR Alkotmány u. 20.	Tel.: 312-343
2-án HORIZONT PATIKA Szabadság tér 10.	Tel.: 500-698
3-án KÍGYÓ GYÓGYSZERTÁR Frankel L. u.16.	Tel.: 312-227
4-én PATIKAPLUS GYÓGYSZERTÁR Fő út 66. (Tesco)	Tel.: 509-932
5-én SEMMELWEIS PATIKA Simmelweis u. 2.	Tel.: 312-957
6-án GYÖRGY GYÓGYSZERTÁR Alkotmány u. 20.	Tel.: 312-343
7-én HORIZONT PATIKA Szabadság tér 10.	Tel.: 500-698
8-án KÍGYÓ GYÓGYSZERTÁR Frankel L. u.16.	Tel.: 312-227
9-én PATIKAPLUS GYÓGYSZERTÁR Fő út 66. (Tesco)	Tel.: 509-932
10-én SEMMELWEIS PATIKA Simmelweis u. 2.	Tel.: 312-957

*Az adatok tájékoztató jellegűek

KERTÁPOLÓ

Paradicsomtermesztés kihívásokkal

Fertőzött paradicsombokor

(Fotó: Futó)

■ **A színes és ízletes paradicsomok nem csak a konyhában, de a kertben is kiemelkedő szerepet játszanak. Így a kertészek és a gasztronómia szerelmesei számára mindig is egy különleges helyet foglalnak el. Azonban a paradicsomtermesztés nem mindig könnyű, hiszen a veszélyes paradicsomvész bármikor felütheti a fejét. Az utóbbi hetek szélsőséges időjárása miatt sok kertművelőnek lett oda miatta a munkája gyümölcse.**

A paradicsom, vagy tudományos nevén *Solanum lycopersicum*, évezredek óta lenyűgözi az embereket színpompás megjelenésével és gazdag ízvilágával. A kezdetben Dél-Amerikában honos növény hosszú utat tett meg, mire a világ konyháiban és kertjeiben meghonosodott. Ma már számtalan fajtája létezik, az apró koktélpáradicsomtól a hatalmas befőzőig.

A paradicsomtermesztés nem mindig könnyű feladat. A *Phytophthora infestans* nevű gomba által okozott paradicsomvész betegség komoly kihívás elé állíthatja a kertészeket. A paradicsomvész név a betegség súlyosságára utal. Gyorsan, váratlanul lép fel és mint a feke-

te pestis villámgyorsan elszínezi és leszárítja a növény lombját. Úgy fest a fertőzött növény, mintha forró vízzel leöntötték volna. A leveleken szabálytalan, hirtelen fellépő barna és feketén, elhaló, nagy foltok jelennek meg. Amik aztán átterjednek a hajtásokra, virágzatra és a szárazokra is.

A legnagyobb károkat a bogók fertőzése okozza. A márványozott, barna foltok, már a zöld bogókon megjelennek, amelyek bár beérnek, de fogyasztásra alkalmatlanok lesznek. Ha észleljük a tüneteket azonnal kezdjük meg a védekezést mert pillanatok alatt vész kárba az egész éves munkánk. A fertőzött leveleket szedjük

le a növényről és a már megbarnult bogyókat is. Ügyeljünk arra, hogy ne dobjuk le ezeket a leveleket a földre mert a gomba a talajra hullva visszafertőzi a leveleket és a növényi részeket. A legjobb, ha összegyűjtjük és elégetjük a fertőzött maradványokat. Számos környezetbarát megoldás is létezik a paradicsomvész elleni védekezésre, mint például a természetes gombaölő szerek használata. Ilyen lehet a szódbikarbonsav vagy a tejes permetezés. De jó eredményt érhetünk el zsurló főzettel és alga készítményekkel is. Használhatunk még levél-erősítő szereket is mert az így kezelt paradicsom állomány jobban ellenáll nemcsak a paradicsom vésznek, de a többi betegségről is. Sokat tehetünk a növényünk egészségének megőrzésére, ha már ültetésnél szelölösen, nem zsúfoltan ültetjük ki a palántáinkat. Lentről öntözünk, hogy a levelek ne kapjanak nedvességet. A földközeli leveleket leszedjük az első virágig.

De legfontosabb a megfigyelés és a gyors reakció. Rendszeresen ellenőrizzük a növényeket, és ha megjelenik a paradicsomvész tünete, haladéktalanul cselekedjünk. Szabadföldi paradicsomnál paradicsomvész betegség ellen engedélyezett gombaölő szerek lehetnek kontakt hatásúak, amik jellemzően réz hatóanyagot tartalmaznak és felszívódó, hatásúak. Permet-szer vásárláskor a gazda- és kertészeti boltokban kérjük ki mindig a szakemberek tanácsát vásárlás előtt, és gondosan tartsuk be a permetezés utáni várakozási időt.

Mint látható, a paradicsom sokkal több, mint egy egyszerű zöldség vagy gyümölcs. Rendszeres ellenőrzést igényel, hogy időben felismerjük a betegség jeleit. A megelőzés és az időben történő reakció kulcsfontosságú a paradicsomtermesztés sikeréhez és a finom, egészséges terméshez.

F. P. T. ■

RUHABÖRZE

FIGYELEM!

Ingyenes FELNŐTT ÉS GYERMEKRUHA BÖRZÉRE

várunk minden érdeklődőt!

2023. augusztus 30-án (szerda)
8:00-11:00 óráig

HELYE: 8400 Ajka, Sport u. 2/C.

Ajkai Család- és Gyermekjóléti Központ
Jöjjön el Ön is, szeretettel várjuk!

ÚJRA ALU - BÁNYÁSZ RANGADÓ

2023.09.03. (VASÁRNAP)

14.00

14.45

17.00

"100 ÉVES AZ AJKAI LABDRÚGÁS" KÖNYVBEMUTATÓ
A BOZSIK ÉPÜLETBEN (VOLT STADION ÉTTEREM)

ALU - BÁNYÁSZ RANGADÓ
(AJKA VÁROSI SPORTCENTRUM)

FC AJKA - VASAS FC
(AJKA VÁROSI SPORTCENTRUM)

GYERKOPROGRAMOK (15.00-19.00)

- LÉGVÁRVARÁZS
- ARCPESTÉS
- CSILLÁMTETOVÁLÁS

A GYERKOPROGRAMOK INGYENESEK!

TOVÁBBI RÉSZLETEK:

FCAJKA.HU

FCAJKAOFFICIAL